

Lys på de mørke

Her er min beste Fretexopplevelse: På vei hjem fra jobb skulle jeg innom Fretex. Bilen var full til randen av fravokste klær og arvegreier som har fylt opp kjelleren i årevis. Det er alltid en lettelse å bli kvitt slikt. «Kast alle papirene» – som de Lillos synger. Det var sommerettermiddag og strålende sol, jeg var svett og stresset. Feriebemannning på kontoret og vanskelig å komme seg ut av døren. Ville jeg rekke det før stengetid? Kjø og eksos. Og jeg som hadde fått buksert den gamle sengen på taket og alt...

Jeg rakk det, og ble møtt av to Fretex-ansatte, en lys med kortbukse og tatoveringer og en mørk med kjortel og turban, begge voksne menn, kanskje i 40-årene. De pekte og viste meg hvor jeg skulle sette alle de gamle tingene, men nøt mest solen på godt brukte Fretexstoler. De hadde en samtale gående som jeg ikke var en del av, men som jeg ikke kunne unngå å høre. Den lyse snakket mest.

«Du Ahrmed, solen den er viktig.»

«Ja.»

«Solen gir oss viktig næring, D-vitamin. Uten D-vitamin blir vi slappe og syke.»

«Ja.»

«Men her oppe i nord er jo ikke solen så sterk. Vi må ta for oss av det vi kan få. Der du kommer fra er det annerledes, der er det rikelig, nesten i meste laget.»

«Ja.»

«Vi lyse nordmenn, vi får lett nok D-vitaminer, for solen stråler rett inn, men dere som er så mørke trenger mye sol på kroppen. Du må passe på familien din, Ahrmed. Du som er mann må passe på at kvinnene og jentene i familien får nok sol på kroppen. D-vitamin, -livskraft fra solen.»

«Hmm.»

Det var en varme, respekt og åpenhet i samtalen mellom disse to mennene. De var kommet like langt i livet, men var fra to forskjellige verdener. En fra en verden med mye sol og mye klær, en fra en med lite sol og lite klær. Men de snakket om det – rett frem. Selv om det handlet om hud og sol og kultur og nakenhet, uten å trø for nære. Omtanken for kvinnene i Ahrmeds familie var rørende. Historien vekker varme følelser og tanker, – det er håp for menneskene på jorden. Slike tanker vi forbinder med julen, – det andre adventslyset og så videre, enten vi er allmenreligiøse eller ei.

Dette nummeret av Utposten inneholder en artikkel om hjelp til de svakeste, de mest hjelpeløse som ikke kan hjelpe seg selv, de med dårligst odds av alle, – rusmisbrukernes ufødte barn. Hvem skal passe på barna når mor ikke klarer det? Og når barnet er i mors liv er det ingen barnevakter som strekker til. Da må mor støttes, styrkes og alle ressurser mobiliseres. Prosjektet «Rusfri start» kan melde om resultater der få mødre trenger tvangsinnleggelse i institusjon for å stoppe rusingen og de fleste kvinnene i prosjektet føder friske barn til termin, uten behandlingstrenende abstinenser. Det er julesving over denne artikkelen også. Og teamet bak prosjektet ønsker å utvide tilbudet til ikke bare å gjelde mor og barn, men også inkludere far. En frisk og rusfri far styrker grunnmuren i familien og gir den et mer solid fundament å bygge den nye tilværelsen på, som en familie.

Utpostenredaksjonen går også over i en ny tilværelse. Vi er fire redaktører, Esperanza Diaz, Ann-Kristin Stokke, Ole Andreas Hovda og jeg, som gir oss til nyttår etter fem år i redaksjonen. Vi takker for oss og ønsker den nye redaksjonen og Utposten lykke til videre.

Jesper Blinkenberg